

**Lőrincsikné Lajkó Dóra (szerk.):
A Munkajogi és Szociális jogi Doktoranduszok
és Pályakezdő Oktatók harmadik konferenciája
(Szeged) (Szeged, 2010, Pólay Elemér Alapítvány)
(Opuscula Szegediensia 3)**

A Pólay Elemér Alapítvány Könyvtárának 31. köteteként jelent meg a Szegedi Tudományegyetem Állam- és Jogtudományi Kar Munkajogi és Szociális Jogi Tanszékén a munkajogi és szociális jogi tanulmányokat tartalmazó gyűjtemény. Az abban található nyolc dolgozat az említett jogterületek többnyire fiatal művelőitől származik. *Hajdú József* tanszékvezető egyetemi tanár előszavában utal arra, hogy a kötet doktori kutatási témák összegzését tartalmazza. (Jegyezzük meg: időközben több szerző sikerrel fejezte be a PhD fokozat megszerzésére irányuló eljárást.) A kutatási témák bemutatására harmadik alkalommal szervezett konferenciát a szegedi tanszék 2009 tavaszán.

Arany Tóth Mariann a munkavállalók személyiségi jogai védelmének német munkajogi kérdéseivel foglalkozik. (Időközben a témában – 2010 nyarán – sikerrel szerzett tudományos fokozatot a Trieri Egyetemen *Prof. Rolf Birk* irányítása mellett.) A szerző ma már a munkajogi adat- és személyiségvédelem elismert hazai szakértőjévé vált.¹ A dolgozat elsősorban a Bundesarbeitsgerichtshof (BAG) gyakorlatát elemezve mutatja be a munkavállalói személyiségvédelem eszméjének kialakulását és fejlődését, amely a BGB 823. § (1) bekezdésének alkalmazásában történt meg, összefüggésben a Grundgesetz alapjogi normáival. A szerző részletesen elemzi a munkavállalói személyiségvédelem egyes – gyakorlati szempontból is figyelemre méltó – aspektusait, ideértve a munkáltató által alkalmazott technikai berendezések használatával összefüggő kérdéseket is. A magyar munkajogban kevésbé ismert és feldolgozott terület a szerző által érintett „mobbing” problematikája, amelyet a BAG fogalom-értelmezési praxisának fejlődésén keresztül elemez a dolgozat.

Berki Gabriella a 96/71/EK (az ún. posting of workers) irányelv elemzésére irányuló eredményeit mutatta be a konferencián, illetve a kötetben közölt dolgozatban. A témakör az utóbbi évek európai bírósági gyakorlatában fokozott hangsúlyt kapott,² a munkavállalók és szolgáltatások szabad mozgásának aspektusain túl általánosabb összefüggéseket, nevezetesen a közösségi alapszabadságok és a (nemzeti) alkotmányos alapjogok kollízióját is felvetve. A dolgozat a tárgykör közösségi jogi összefüggésein túl tárgyalja a kiküldés/kiküldetés magyar munkajogi és szociális jogi vonatkozásait is (utóbbiakat a korábbi 1408/71/EGK rendelet alkalmazásával összefüggésben).

A témában időközben PhD fokozatot szerzett *Ember Alex* angol nyelvű írásában a balesetbiztosítási (társadalombiztosítási) ágazat alapkérdéseivel foglalkozik, felvetve a hazai rendszer átalakításának szükségességét is. Figyelemre méltók a kötelező munkáltatói

¹ A VII. Magyar Munkajogi Konferencián a tárgykörben megtartott előadásának rövid ismertetését közöljük e lapszámban.

² Ld. e lapszámban az EuZA 2010/1. számának ismertetését.

felelősségbiztosításra vonatkozó állásfoglalásai, amelyek mind elméleti, mind gyakorlati megfontolásokat felvonultatnak.

Halmos Szilvia az ELTE PhD hallgatója az esélyegyenlőségi tematika egy sajátos vonatkozásával, a fizikai akadálymentesítéssel foglalkozik. Dolgozatának központi eleme az Egyesült Államok antidiszkriminációs jogfejlődése, különös figyelemmel az ún. „ésszerű alkalmazkodás” doktrínájára. Feldolgozza ugyanakkor az európai jog alapvető forrásait is, valamint figyelmet szentel az ENSZ 2006. évi fogyatékosági konvenciójának. A magyar tételes jogi fejezet a témának (napjainkban szokatlanul) rendszeres kifejtése, amely rendkívül figyelemre méltó de lege ferenda észrevételeket is tartalmaz.

Kártyás Gábor ma már ugyancsak a kötetben tárgyalt téma (a munkaerő-kölcsönzés) egyik hazai szakértőjének tekinthető.¹ A dolgozat történeti fejezete izgalmas áttekintést ad a munkaerő-kölcsönzés elmúlt mintegy hat évtizedének intézménytörténetéről, ideértve annak nemzetközi és európai munkajogi tendenciáit is. A szerző részletesen tárgyalja azokat a foglalkoztatáspolitikai és munkajogi dilemmákat, amelyek a munkaerő-kölcsönzés rendkívül ellentmondásos megítélését eredményezik.

A kötet szerkesztője *Lőrincsikné Lajkó Dóra* az időközi gondozás történeti áttekintésével jelentkezett. A történeti fejlődést két szakaszra, a nem jogi szabályozáson alapuló intézmények kialakulásának korszakára, illetve a jogi szabályozáson alapuló megoldások elemzésére (a római jogban és a magyar jogtörténetben).

Varga Zoltánnak, a Miskolci Egyetem egyetemi tanársegédjének dolgozata nem elsősorban jogtudományos problémával foglalkozik. Itt említjük meg, hogy a Miskolci Egyetem Állam- és Jogtudományi Karának doktori iskolájában az utóbbi időben örvendetesen megszorodtak a szociális, illetve társadalombiztosítási jogi tárgyú kutatások (Prugberger Tamás professzor támogatása mellett). A szerző az öregedő társadalom komplex problematikájának társadalombiztosítási intézményi összefüggéseit elemzi. Különösen figyelemre méltók az európai demográfiai folyamatokra vonatkozó fejtegetései. A magyarországi helyzetképre vonatkozó fejezet lényeges megállapítása, hogy hazánkban nem nyugdíj, hanem öregedési kérdés van, amely összetett intézményi megközelítést igényel.

A kötetet *Waldmann Gábor* rövid tanulmánya zárja, amelyben a munkajogunkban a közelmúltban megjelent egyik új felmondási tilalmi tényállásnak az elemzését végzi elsősorban a 2005. évi Mt-módosítás jogalkalmazási ellentmondásainak felmutatásával. Noha meglehetősen szűk terjedelemben, ám tematikusan teljes körűen veszi számba az emberi reprodukciós eljárással összefüggő gyakorlati kérdéseket.

A kötet – a benne szereplő egyes szerzők eddigi tudományos sikereivel is – igazolta a hozzá fűzött várakozásokat, illetve a konferenciák rendszeres megrendezésének indokoltságát.

Berke Gyula

¹ Előadásának ismertetését ld. e lapszám „Magyar Munkajogi Társaság” rovatában.